

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cene: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono.

Na pismene naročbe brez pošiljate denarja. Se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 5 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

J — n:

Slovenci in Bolgari.

Bolgare je osvobodila Rusija. Po ruski koncepciji balkanske politike bi Bolgarska imela tvoriti nekako rusko provinco. Bilo je to l. 1877—1878. Ali takrat je nemštvo imelo silnega voditelja v Bismarku. Pot za nemško ekspanzijo je v isti dobi bila že jasno začrtana v smeri proti jugoizhodu. Zato Avstrija dobi Bosno-Hercegovino iz Bismarkovih rok. Srbija, ki je takrat delala Nemcem prijazno politiko, dobi od Bismarka okroge Niš, Prokuplje, Leskovac in Pirot. Bolgarija, ki bi po rusko-turškem svetoštetfanskem miru vsled ruske zmage morala obsegati skoraj trikrat toliko, kolikor obsega danes, se je po Bismarkovem pritisku znatno zmanjšala, a razum tga je dobila Nemca Batenberžana za vladarja. Vse to je Bismarkovo delo iz l. 1878 (berolinski kongres). Od takrat se Bolgarska nemškemu vplivu ni mogla več odtegniti. Pač so se pojavljale v tej državi dosti jake slovansko misleče skupine in so se v Zofiji vršile celo razne velike slovanske prireditve. Ali nemški vpliv je ostal jačji od slovanskega. L. 1912 je Bolgarska sicer stopila s Srbijo, Črnogorom in Grčijo celo v balkansko zvezo, ki je porazila Turčijo. Ali še predno je balkansko-turška vojska završena, napade Bolgarska pod nemškim pritiskom Srbijo. Toda v bitki na Bregalnici Srbija zmaga. Nemštvo, ki je takrat skušalo izrabljati eno balkansko državo proti drugi, dovoli Rumuniji, da si vzame od Bolgarske Dobrudžo. S tem si skuša nemštvo zavezati Romunsko. A tudi turško zavzetje Odrina od premagane Bolgarske se ni izvršilo brez nemškega vplivanja in sodelovanja. Bolgarska je totalno poražena in celega ljudstva se polasti primitivnejšim balkanskim narodom prirojena želja po osveti. Ta želja žene Bolgarsko v svetovni vojni proti Srbiji, a na solunski fronti propade Bolgarska tudi v svoji osvetni vojski.

Ni točno znano, kako je danes mišljenje v Bolgarski. Kaj se tam misli o Jugoslaviji? Nekateri trde, da je dosti razpoloženja za priklopitev. Ne vemo! Znano pa je, da je v Srbiji mržnja proti Bolgarom velika in to izključno radi tega, ker je bolgarska vojska vršila na srbski zemlji grozna zverstva, grozodejstva, kakršnih ni bilo na nobenem drugem bojišču svetovne vojske. Kvečjemu bi se dala primerjati še avstrijska grozodejstva proti lastnemu nemškemu in nemadžarskemu prebivalstvu, osobito v Bosni in Hercegovini, v južni Madžarski, v Sloveniji, v Galiciji in na Češkem. Vendar moramo obenem obudovati velikega srbskega duha: Govorite z mnogimi Srbi in uverite se, da si žele sporazuma in bratskih odnošajev, po možnosti celo ujedinjenja z Bolgari, samo pravijo, naj se počaka nove generacije, ki ne bo več živela pod vtisom v poslednji vojski izvršenih grozodejstev. To je povsem razumljivo stališče in moramo ga respektirati.

Vendar nam dobri poznavalci srbskega mišljenja trde, da Srbi iz nekega drugega razloga še niso posebno navdušeni za preozko kooperacijo z Bolgari, n. pr. za ujedinjenje Srbov, Bolgarov, Hrvatov in Slovencev. Srbi tu mislijo samo praktično. Vedo, da so oni ustvarili Srbijo, oni so položili temelj današnji Jugoslaviji. Srbska vojska in srbske mednarodne zveze so danes najboljšje jamstvo za obstoj države. Hrvatje in Slovenci so v tej od Srbov ustanovljeni državni novi elementi. Ali bodo Hrvatje in Slovenci ostali verni programu ujedinjenja s Srbi, ali bodo hoteli odkrito sodelovati pri vzdrževanju državnega edinstva in državne integritete? Po izkustvih prvih dveh let obstoja Jugoslavije Srbi do Hrvatov in Slovencev v tem pogledu še nimajo popolnega zaupanja. Preveč, pravijo, je separatističnih težej v Hrvatski in Slo-

veniji. Kajti Srbi sodijo naše in hrvatsko mišljenje po dejanjih Hrvatske zajednice (t. j. separatistični narodni klub) in separatistične Koroškeve klerikalne stranke. Srbi mislijo torej, da bi se utegnili za slučaj ujedinjenja Srbov, Bolgarov, Hrvatov in Slovencev dogoditi, da se bolgarski, hrvatski in slovenski separatisti združijo in skupno nastopijo proti Srbom. S tem bi bila uničena ona smer državne politike, ki so jo Srbi začrtali jugoslovenskemu narodu v silnih stoletnih naporih. Tega Srbi nočejo riskirati, temveč hočejo počakati, da pred vsem vidi-jo, kako se razvijajo razmere pri Slovencih in Hrvatih. A končno je treba seveda tudi videti, kako se razvije mišljenje pri Bolgarih samih.

Slovenci imamo v tem velikem vprašanju prevažne zadatke. Prvo je, da uverimo Srbe, da se čutimo z njimi eno in da to tudi hočemo biti. Skrbimo za duševno ujedinjenje naroda SHS. Naše glasovanje pri volitvah za konstituanto bo igralo za razvoj bolgarsko-jugoslovenskega vprašanja veliko vlogo. Ali glasujemo separatistično, to je danes klerikalno, tedaj nas bodo Srbi smatrali za svoje nasprotnike, kakor smatrajo danes Korošca in njegovo grupo. Ako pa bomo glasovali danes protiklerikalno, tedaj bo to pri Srbih značilo, da hočemo biti z njimi jedno. To je faktično tudi naše mišljenje. Pošljimo iz Slovenije v konstituanto veliko večino neseperatističnih poslancev. A temu dejanju mora slediti sistematično delo za popolno duševno ujedinjenje naših plemen. Mi smo en narod, to treba pokazati tudi na zunaj. Tozadevno nas čaka še mnogo dela. Ali le s stalnim delom bomo dosegli, da nas Srbi ne bodo smatrali za nekaj tujega, kar se sedaj izključno vsled nenarodnega Koroškevega delovanja le prečesto dogaja. Priti mora od tega, da se bodo Srbi mogli na nas brezpogojno zanesti za slučaj, da je domovina v opasnosti. Do tega mora priti, da se bomo smatrali s Srbi kot narod in ne da bi pri kakoršnikoli priliki skušali še kedaj iskati bogve kake zveze proti srbskemu plemenu. To je velika naloga, ki nas tu čaka, ali je potrebno, da se izvrši. V tem vidim danes prvi pogoj tudi za povoljni razvoj naših odnošajev v bolgarskem vprašanju.

Se le, ko bomo to nalogo izvedli tako, da se srbsko ljudstvo uveri, da naše slovensko pleme nikakor ne soglašja s separatističnimi samoslovenskimi težnjami kakega Korošca, moremo započeti aktivno nastopati tudi v prid rešenju bolgarskega vprašanja. Ker smo s Srbi in Hrvatim en narod, moremo nastopati na zunaj seveda samo pod firmo celega naroda. Kaka samoslovenska akcija bi bila tu najneumestnejša. Ali mi moramo, ko si zaslužimo pri Srbih več zaupanja, nego ga imamo danes po Koroščevi zaslugi, početi iskati v sami Srbiji duševno sorodnih krogov ter sporazumno s srbskim plemenom započeti pripravljati program za jugoslovensko - bolgarsko zblizanje. Samo taka, od celega našega naroda izhajajoča akcija bo stala na zdravem temelju in bo smela upati na uspeh. Pozvani pa smo vsekakor Slovenci in Hrvatje, da v tem pogledu nastopimo ob primerni priliki inicijativno. Mi smo sicer istotako občutili in obsojali vsa neprijateljstva, ki jih je Bolgarska zadala Srbiji, vendar neposredno nismo bili udeleženi na dotičnih bojih, izvzemši morda naše legionarje, ki so se borili v Dobrudži, na solunski fronti in deloma že celo na Bregalnici. Ali, kakor rečeno, vse to bomo mogli započeti še le tedaj, ko bomo Srbe docela uverili, da nam narodno in državno edinstvo SHS ni le fraza in pretveza za bogve kake nepošteno separatistične politične posle, nego da nam je to sveta resnica, za katero hočemo dati, ako potrebno, tudi življenje.

Ureditev naših odnošajev napram Bolgarski je v največjem interesu cele Jugoslavije. Krog in krog smo obdani od

Slovenija dobi 37 oziroma 38 mandatov?

Beograd, 18. sept. Na seji državne odbora, katere se je udeležil minister za konstituanto dr. Markovič, so določili število mandatov za Dalmacijo in

Slovenijo. Slovenija dobi 37 oziroma 38 mandatov. Glasovalnih krajev bo nad 6000. Tekom prihodnjega tedna bodo določeni predsedniki volilnih odborov.

Zopet Slovenec na Koroškem zaboden.

Velikovec, 20. sept. Včeraj, dne 19. tm. je bil v Malem St. Vidu zaboden Slovenec Juri Turko, ki je opravil kot domačin varnostno službo. Med 20. in 21. uro je srečal na cesti iz Malega St. Vida proti Rajnekarju tujca, ki se mu je zdel sumljiv. Vprašal ga je, kdo je, nakar mu je neznanec v nemškem jeziku rekel, naj ga pusti v miru, on da je že nekega nadporočnika v Vovbrah ubil. Turko mu je dejal, naj gre z njim k orožnikom, nakar ga je neznanec zabodel. Turko je mislil, da je bil samo udarec in je stekel za neznanecem, ki je zbežal. Komaj pa je napravil nekaj korakov, je začutil, da se mu vlija kri pod srcem in je omahnil. Dve

ženski ste ga spravili v bližnjo lišo, odkoder so ga ponoči z avtomobilom odpeljali v Velikovec, kjer mu je dr. Slamnik nudil prvo zdravniško pomoč. Zločinec je krog 33 let star, precej velik, ima male brke. Zdravniški izvid glede rane pravi: Na levi strani med 2. in 3. rebrom, 2 prsta od prsnice rana, 2 cm dolga, 1 cm široka. Srčna votlina je napolnjena z zrakov. Bolnik je bruhal kri, kar je dokaz, da so pljuča načeta. Rana je prizadana z ostrim orožjem in je smrtno-nevarna. (Res krasne sadove rodijo sklepi plebiscitne komisije! Vsled odprtja dem. črte sme vsak capin in razbojnik čez našo mejo! Op. ur.)

Začasna ureditev uradniških plač.

Beograd, 18. sept. Na seji mln. sveta je bilo končnoveljavno odločeno, da se vsem uradnikom in nameščencem države plačajo dodatki k draginskiim dkladam dotlej, dokler ne stopi v veljavo novi zakon glede uradniških plač. Do tedaj se bodo plačevali v razmerju z višino plač dnevno naslednji dodatki: do plače 1999 K: dnevno 25 din., od 2000 do 2999 K: dnevno 28 din., od 3000—3999 K:

dnevno 32 din., od 4000—4999 K: dnevno 36 din., od 5000—5999 K: dnevno 41 din., od 6000—6999 K: dnevno 43 din., od 7000 do 7999 K: dnevno 45 din. Ministri dr. Kukovec, Markovič in Kovačević bodo podrobno izdelali ta odlok ter formulirali svoto, ki bo prišla v poštev v proračunu tega leta; znašala bo približno 500 milijonov dinarjev.

sami sovražnikov. Jako neaktivni smo bili doslej glede urejevanja in zavarovanja naših odnošajev in interesov napram sosedom. Edina aktivna točka je dogovor s Češko, kojemu se nemara pridruži tudi Rumunsko. Ali to ni naša zasluga, nego zasluga gospoda Beneša, zasluga Čehov. Izgleda, da bomo v bodoče po zaslugi Čehov vsaj napram Madžarski nekoliko bolje zavarovani. Istotako utegne naša zveza s Čehi vplivati na naše razmerje do Nemške Avstrije. Vendar so vso to politiko doslej vodili Čehi, mi sami nismo ničesar storili. Skrajni čas je, da postanemo aktivnejši. Posebno mi Jugosloveni iz zapadnih pokrajin imamo vsled neprijateljskega ponašanja Italije tu največje interese. Znano je, koliko so Italijani že pripravljali tla za bolgarsko-italijanski sporazum. To moramo preprečiti. Mi moramo najti z Bolgari modus vivendi in še več: modus slovensko zamišljenega sosedskega življenja, kojemu bi mogla eventualno slediti še ožja kooperacija. To bo obenem eno najboljših zavarovalnih pripomočkov proti Italiji. Taka akcija ni le potrebna, nego tudi mogoča in obeta uspeh, ako jo pravilno započnemo.

Z bolgarskim vprašanjem se moramo torej začeti baviti v interesu Jugoslavije same, a istotako v interesu boljše slovenske politike. Za preteklost so brezdvomno Nemci največ odgovorni za vsa neslovenska dejanja od strani Bolgarov. Naša dolžnost bi bila, da Bolgarov v bodoče ne ženemo sami nazaj v naročje takih zaveznikov, ki so jih vodili do poraza na solunski fronti. Pozabimo, kar je bilo, učimo se iz slovanskih grehov preteklosti in skusimo najti pot za srečnejšo slovansko politiko tudi v bolgarskem vprašanju. Jugoslavija ima tu dolžnost do inicijative, a v Jugoslaviji sami pripada ta dolžnost v prvi vrsti slovenskemu plemenu.

Politične vesti.

Vesnič o Koroški. V seji Nar. predstavništva 17. tm. je min. predsednik Vesnič odgovarjal na vprašanja posl. Smodeja glede dogodkov na Koroškem. Med zavezniki so se pokazala nasprotja glede razlage mirovne pogodbe v koroškem vprašanju. Mi smo bili mnenja, da ima naš član plebiscitne

komisije glasovalno pravico v komisiji, komisija pa se je postavila na nasprotno stališče in najvišji svet v Parizu ji je pritrdil. V ostalih točkah pa se je — pravi Vesnič — komisija držala določb mirovne pogodbe in on je prepričan, da bodo koroški Slovenci glasovali za Jugoslavijo in da se nam plebiscita ni bati.

Trumbić o zunanjem položaju. V seji Nar. predstavništva 17. tm. je minister za zunanje zadeve dr. Trumbić obširno govoril o poteku pogajanj v Parizu, posebno o težkočah pri pogodbi z Avstrijo. Glede jadranskega vprašanja so vsled italijanske trme doslej bila vsa pogajanja brezuspešna. V kratkem se bodo nadaljevala med nami in Lahi in je upati na ugoden izid. Od pustolovca d'Annunzia proglašene kvarnerske države naša vlada ne prizna in je na pristojna mesta sporočila svoj protest.

Prestolonaslednik odpotoval v Sarajevo. Dne 18. tm. jutraj je odpotoval regent Aleksander v spremstvu dr. Vesniča, dr. Kukovca, Jovanoviča, Pribičevića itd. v Sarajevo.

Demisije ljubljanske deželne vlade ministrski svet, ki je v seji 17. t. m. o njej razpravljali, ni sprejel, pač pa je glede plebiscita ukrenil potrebne korake.

Kmetijski nemiri na Hrvatskem so popolnoma prenehali. Ljudstvo se je vrnilo na delo. Nova dejstva potrjujejo, da so nemire vprizorili madžarski in frankovski agenti.

Nov albanski vpad v naše ozemlje z velikimi množicami in z vso tehnično pripravo se je izvršil te dni. Naše čete so odbile napade in obdržale postojanke, zajele veliko Arnavtov in ponovno dognale, da so vpad organizirali Italijani.

D'Annunzio namerava na podlagi novega statuta svoje »države« iz Reke izgnati krog 700 Jugoslovanov.

Mala ententa in Poljska. Iz Varšave poročajo, da se prično pogajanja s Poljsko radi pristopa k mali ententi.

V Švicah je zvezni svet sklenil, da se odpravi aktivna švicarska vojska.

Ses anek diplomatov v Rimu. Poročajo, da pride 28. tm v Rim rumunski zunanji minister Take Jonescu. Pričakujejo tudi prihod češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša.

Volltev novega predsednika francoske republike namesto Deschanela, ki je na živcih težko obolel, še vrši v senatu in poslanski zbornici dne 23. tm.

Veliki nemiri v Petrogradu so se pojavili 11. tm. zaradi pomanjkanja kruha. Rdeče čete so na demonstrante — žene in otroke — streljale s strojnimi.

Litev cerkve od države na Češkoslovaškem je sklenjena. Tudi papež jo je že priznal.

Senžermensko mirovno pogodbo je v seji 17. tm. potrdila avstrijska narodna skupščina.

Iz Korotana.

Nemški shod v Velikovcu in slovenski protishod sta bila sklicana za 19. tm. Oblast je pa v smislu določbe plebiscitne komisije oba shoda prepovedala.

Nemška agitacija na Koroškem je postala obupno divja. V coni B in v celi Avstriji stradajo, v coni A pa vozijo od tam živila ter jih razdeljujejo med ljudi za smešno nizke cene. Trgovci prodajajo sladkor, dobavljeni iz Celovca, po 12 K v naši coni, podplate kg po 50 K (v Celovcu po 300 kron). Oblasti morajo seveda konfiscirati to blago, ker ga prodajajo večinoma ljudje brez obitnega dovoljenja.

Za nemško agitacijo na Koroškem je vodstvo Súdmarke v Gradcu znova nakazalo 250.000 K. In mi?

V Železni Kapli je za predsednika obč. glasovalnega odseka imenovan Nemeč hotelir Niederdorfer, za tajnika Slovenec Peter Piskernik.

IZ PREKMURJA.

Županske tečaje namerava prirediti civilni komisar za Prekmurje za tamšnje župane in sicer meseca oktobra v treh krajih.

V Bočoncih se s 1. okt. otvori kr. poštni urad. Zvezo bo imel s poštanim uradom v Cankovi.

Ptujske novice.

Slovensko mestno gledališče v Ptuj bo v letošnji zimski seziji začelo delovati. Vlada je obljubila gmotno pomoč, na slovenski javnosti v Ptuj pa je, da tudi sama pomaga omogočiti redne predstave.

V Ptuj je — kakor nam poročajo — dobil koncesijo za slaščičarno bivši avstrijski kapetan Schäffer, zagrižen Nemeč, ki seveda v poslu ni izučen. Kako smo vendar ponižni kužki, pa menimo, da smo — pravični!

Iz Ptuja nam pišejo: Pritožbe celjskih Slovencev glede postopanja deželne vlade, ki pusti Nemcem — celo nedržavljanom — pravico do stanovanj in razveljavlja tozadevne ukrepe celjskega stanovanjskega urada, nas Ptujčanov nič ne ganejo, ker se nam godi enako. Tudi naši Nemci, ki po stanovanjski naredbi nimajo pravice do stanovanj v Ptuj in so se jim odpovedala, uživajo v Ljubljani očitno protekcijo, zakaj rekurzi leže že cele mesece tam in bodo naposled menda — kakor pri Vas — še ugodno rešeni.

Mariborske novice.

Ščitenje klosterskega učiteljišča je poverjenik Verstovšek zopet jasno dokazal s svojo odredbo, da se na državnem ženskem učiteljišču v prvi letnik sme sprejeti največ 40 gojenk.

Glavno uredništvo lista »Marburger Zeitung« je prevzel bivši general Anton Lešič.

Iz politične službe. Dr. Makar, doslej referent za trg-obrtno oblast na mariborskem magistratu, je kot prov. vladni koncipist pridržen k ekspozituri ljubljanskega okr. glavarstva v Gornji Radgoni.

Na legarju zbolela je žena profesorja Mar. na. Prepeljali so jo v bolnico.

V Karčovin pri Mariboru je 17. tm. umrl vpokojeni železničar Anton Zahradnik, star 82 let.

Celjske novice.

Z državne gimnazije v Celju. V 1. razred so se vpisali 103 dijaki, in se mora napraviti paralelka. Tudi drugi razred, ki šteje nad 80 dijakov, bo imel paralelko. Vseh dijakov je doslej vpi-

sanih 338. Lani jih je bilo 380. Vzrok zmanjšanju števila dijakov je v prvi vrsti iskati v od nas ponovno povdarnem pomanjkanju dijaških stanovanj, kar naj bo merodajnim krogom rešen opomin, da mislijo za prihodnje šolsko leto na dijaški dom. — Doslej so imenovane na zavod 4 nove učiteljske moči: Rajko Pirnat za telovadbo (doslej v Ptuj), dr. Omersa, Burger in Vagaja.

Koncert »Slobode« uspel je popolnoma, dasi so bile velike zapreke. Odrėka je zagrebška vojaška godba radi kazername vojaške godbe vsled morebitnih pobun poleg Zagreba. Posrečilo se je v zadnjem trenutku dobiti mariborsko vojaško godbo, ki je morala igrati z lista težavne Zajčeve kantate, kar pa se je poznalo le malo. Splošno je bilo občinstvo tako zadovoljno, kot je bilo zadovoljno s češkimi pevci društva »Smeta«. Predavanje je bilo silno fino. V prvem delu koncerta je brezdvomno uspešna najbolj Schwabova »Barkarolica« ter je imela velikanski, dolgostrajen aplavz. Skladatelju so Hrvati poklonili lavorjev venec s hrvaškimi trakovi. V drugem delu pa so bile aklamirane najbolj Čaničeve skladbe. Posebno je ugajala »Matja«, katero je g. Balakovič kot tenorist-solist krasno prednašal. Misli se je sploh, da je g. Balakovič operni pevec, pa je le reden član »Slobode«. Njegova dovršenost kaže, kako natančen je poduk v »Slobodi« in uspeh tega društva toraj umijiv. »Glasbena Matica« v Celju bila je imenovana častnim članom »Slobode« ter je sprejela krasno diplomu. Bratom Hrvatom, posebno pa skladatelju Čaniču najprsičnejša hvala za krasno prireditev.

Velika ljudska veselica v prid Olepševalnemu društvu v Celju. Olepševalno društvo v Celju priredi dne 2. oktobra 1920 v vseh prostorih hotela Union veliko ljudsko veselico, katere čisti dobiček je namenjen Olep. dr. samemu, da se nekoliko pokrijejo veliki stroški, katere ima v vzdrževanju in obnovi parka in drugih javnih naprav. Zlasti ogromne vsote je izdalo društvo za obnovo parka, ki je bil med vojno jako zanemarjen. Obnovilo je društvo tudi park pred kolodvorom, kateri nudi občinstvu mnogo ugodnosti. Prihodnje pomlad namerava društvo obnoviti vsa pota po gozdu nad parkom in zopet zgraditi več paviljonov. Zato pa je treba seveda denarja, denarja in zopet denarja. Članarina niti iz daleka ne pokrije vseh stroškov, zato je društvo primorano iskati si drugih virov dohodkov. Radi tega je društveni odbor sklenil prirediti veselico, ki naj bi vsem slojem občinstva nudili priliko, Olep. društvo moralno in gmotno podpreti. Vabimo toraj vse ljubitelje narave, da se udeležijo te naše občekoristne prireditve v kar največjem številu! — Odbor.

Cene mesa. Ker občinstvo v kljub tozadevnim razglasom še vedno ni dovolj informirano o pravilih, po katerih se smejo zahtevati cene mesa, naj služi sledeče v pojasnilo in ravnanje: Za okoliš okrajnega glavarstva Celje so za meso določene za sedaj maksimalne cene, katere se torej na noben način ne smejo prekoračiti: 22 K za prvovrstno, 20 K za drugovrstno meso. Ker pa je po nekaterih krajih cena živine že nižja, kakor cena, ki služi kot podlaga gorenjim maksimalnim cenam, se je izdal že pred približno 1 mesecem odlok, da mesar ne sme prodajati mesa po ceni, ki bi presežala 80% ceno žive teže živine, v nasprotnem slučaju se kaznuje. Da bi se draginja nekoliko ontillila, je Gospodarski urad v zvezi z mestnim uradom v Celju skušal mesarje zanimati za cenejšo prekmursko živino: akcija pa je zadela pri mesarjih na splošno nezanimanje ter se ni mogla izvesti.

Rudarska šola v Celju prične s poukom 18. okt. Potrebnih je še mnogo nabav inventarja in drugega. O šoli prinesemo v informacijo javnosti v kratkem obširnejše poročilo.

Iste pravice in s. o. oščine, kakoršne so imeli poprej Slovenci pod staro Avstrijo, zahteva za Nemce celjski listič. Naši vladi toplo priporočamo, da jim to da. Potem v Celju ne bodo Nemci imeli niti ene nemške paralelke na mestnih šolah. Izpolnite jim to željo!

Živahno življenje se je zopet povrnilo na celjske ulice, odkar se je povrnila s počitnic mladina na razne naše šole. Želimo šolam in mladini lepe uspehe v novem šolskem letu. Mnogo neprijetnosti ima naša mladina

glede stanovanj, ki jih ni ali pa le zelo težko in proti ogromnemu plačilu dobiti. Zanimivo je tudi, da v trgovinah primanjkuje zvezkov, ker baj čarinarne to blago zadržujejo kot — luksuzno blago!

Niti lasu ne najde kočevski skribent celjskega nemškega lističa dobrega na našem občinskem gospodarstvu, katero v celoti zagovarjati nikakor ni naš namen, ki je pa brezdvomno neprimerno boljše nego je bilo gospodarstvo Jabornegg-Ambroschtscheve klike. Vendarle pa stavimo predlog, naj se kočevskega scribifaxa Cillierce imenuje gerentom, puhloglavega dr. Riebla, »lesnega trgovca« Kolarja ter par nemškutarskih verižnikov pa v gerentski svet. Morda se pokliče še kapaciteto Bechineja ali Chröna.

Malo več pazljivosti bi bilo priporočati starišem za svoje otroke. Po raznih ulicah se vidi mnogo malih otrok igrati — tekajo iz vežnih vrat na cesto itd. — tako da je nevarnost za otroke, da jih kdo povozí. Pred par dnevi se je zgodil slučaj, da je neko malo dekletce kot srnica brzo se zaletele v kolo. Dekletce in kolesar sta se malo pobila. Stariši, bodite pazljivi na svoje male!

Jugoslovanska matica v Celju javi, da je 17. tm. sklenil njen odbor prireditev veselice na Martinovo nedeljo tek. leta. Vsa narodna društva prav lepo prošimo, naj istega dne ne uprizore nikake veselice, pač pa naj se polnoštevilno vdeležijo prireditve »Jugoslov. matice«. Dobrodošlo bi nam bilo tudi sodelovanje. Prosimo tozadevnih prijavitelj. Podrobnosti objavimo kasneje. Odbor »Jugosl. matice« v Celju.

Za »Gospodarski zvon« je učiteljstvo deklishe meščanske šole v Celju darovalo pristojbine sprejemnih izkušenj v znesku 88 K.

Za 1500 K tobaka ukradenega je bilo v noči od sobote na nedeljo gostilničarju Jakobu Gajšekju na Spod. Hudinji. Večinoma so bile svalčice.

Tatvine, težke telesne poškodbe in drugo. Sodišču naznanjen je bil od orožništva v Gaberjih Jakob Stepišnik iz Trnovelji, ker si je od opeke, ki jo je vozil iz Ljubecne na kolodvor za druge osebe, vedno nekaj doma »shranil.« — Aretiran je bil pred nekaj dnevi Alojz Ostrožnik, ki je že večkrat pobegnil iz vojaških zaporov. — Državnemu pravdnikstvu naznanjen je bil Konrad Vrečko iz Škofjevasi, ker je krojača Lešnika na Spod. Hudinji težko ranil. — Aretiran je bil Fr. Lubej iz Ljubecne, ker je več oseb težko ranil. — Državnemu pravdnikstvu je bila naznanjena Ana Mlakar z Ostrožnega, ker je kupovala od vojakov oves, ki je bil — kakor smo poročali — ukraden. Našli so pri njej 3 vreče tega ovs.

Amerikanski umor v Bukarešti. Pod tem naslovom piše bukareška »Dimineata« sledeče: Sinoči okrog polu 19. ure je nastal v kavarni v »Galea Victorie« velik nemir, ki je zbežal vse goste. Predmet nemira je bil neki tujec, ki je pričel obkladati starega znanega plačilnega natakarja z vsemi mogočimi imeni in psokami. Razjarjen natakar je na to potegnil samokres ter ustrelil razgrajača, planil nanj ter ga začel obdelavati z nogami in pestmi. Prisotni so pograbili zdivjanega natakarja, toda na velikansko začudenje vseh se je ta pretvoril mahoma v žensko, iz ženske pa v zalega mladeniča, ki je smeje razjasnil razburjenim gostom, da gre tu le za navadno reklamo za univerzalnega umetnika Obradoviča-Retto. Tujec, katerega je ustrelil, je bil — narejen in ne živ. — G. Obradović priredi predstave tudi pri nas v soboto 25 tm. in v nedeljo 26. v dvorani hotela Union. Vstopnice se dobe v predprodaji pri Goričar & Leskovšek in F. Raschu.

Sokolstvo.

Za Celjskega Sokola je nabrala 107 K, kakor smo zadnjič javili, gđč. Mara Škarpa (ne Škarja).

Sokolstvo za Koroško. Na Koroškem se bje odločilen boj. Naše ljudstvo, ki je bilo pod staro avstrijsko vlado od najbolj zagriženih sovražnikov Jugoslovanov teptano in zaničevano, se je po zasedbi Korotana po naših četah osvobodilo in oprostilo germanskih teroristov. Vsled najnovejšega pritiska naših sovražnikov je postal položaj naših ljudi težak — vendar ne obupljiv, ker se vsi brez izjeme

zavedajo svojih dolžnosti. Ker pa dela nasprotnik z ogromnimi denarnimi sredstvi, je naša dolžnost, da storimo vse, kar je v naši moči, da našim narodnim bojevnikom olajšamo delo in jim pripomoremo do popolne zmage. Dolžnost vsakega Sokola in Sokolice je, da 26. septembra žrtvuje vse, kar je v njegovi moči, da bo uspel tega dne tem večji. — Upamo, da ne bode Sokolskega društva v državi, ki bi ne poslalo vsaj majhnega prispevka, da olajša boj na Koroškem.

Prvi dar za Koroško. Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza je dobilo že danes prvi dar za Koroško v znesku 100 K, ki jih je daroval trgovec F. Ogrizek iz Maribora. Bratje in sestre, zbirajte darove!

Krasne razglednice o Koroški se dobe pri Sokolskem Savezu v Ljubljani, ena 50 vin. Opozarjamo br. društva na te razglednice, ki jih naj naroče za »Koroški dan«.

Turistika in šport.

Športni klub »Celje«. Novim predsednikom slovenskega športnega kluba »Celje« je izvoljen gospod dr. Fran Kloar.

Dopisi.

Šmarje pri Jelšah. Naša kmetijska podružnica napravila je s svojim blagovnim prometom nekaj tisoč kron dobička. Nam se to ne zdi prav. Podružnica mora oddajati kmetovalcem potrebščine po najnižjih cenah. Ona ne sme imeti pri tem škode, pa tudi ne neprimerno visokega dobička. Tako kaže, da bi se bile oddajne cene lahko nižje kalkulirale. Dobro bo toraj, da se v bodoče k blagovnemu prometu pritegnejo tudi več neodborniki. Ker je pa vsak delavec svojega plačila vreden, naj se vsi v prometu delujoči honorirajo. Prav je toraj, da je podružnični odbor sklenil, za minulo dobo nakloniti iz čistega dobička tako svojemu načelniku kakor tajniku nagrade po 1000 K. Zasluzila sta jo. Vrlo lepo pa je, da je tajnik g. naduč. H. Šumer, to nagrado za svojo osebo odklonil, zahteval, naj se izroči njemu namenjenih 1000 K šmarski kmetijski nadaljevalni šoli in sicer za nakup kmetijskega orodja. To jesen otvori namreč on to šolo, ki bo imela za praktični poduk svoje kmetijsko poskušališče. Ona bo prva te vrste v Sloveniji. O njenem ustroju še poročamo. Njegovi želji se je seve ustreglo.

Iz Hrastnika. V hrastniškem rudniku je bila ukradena redavno velika množina dinamita. Tudi v kamolomu kemične tovarne je izginilo baje po centa razstreljiva. — Na Kalu nad Dolom so zaprli laški orožniki celo rodbino Čeperlinovo pd. Zalesnikovo, stanujočo pod vrhom Mrzlice. Našli so skritega pokradenega blaga za velik voz. Čujemo, da je ta hiša tudi v zvezi s tatvinami v planinskih kočah.

Šoštanj. Dne 22. tm. priredi »Slov. dij. zadruga Praga-Přibram in Brno« v dvorani hotela Union v Šoštanju koncert z bogatim vspešdom. Orkestralne točke izvaja salonski orkester iz Slovenjgradca. Po koncertu je ples. Glede na blagodejni namen prireditve se občinstvu najtopleje priporoča, da jo z obilnim obiskom in z darili podpre, odbor.

Na Ljubnem v Sav. dolini je umrla dne 16. tm. gospa Marija Lichteneker roj. Ročnik, mati nadpoštarja Lichtenekerja v Brežicah. N. v m. p!

Mozirje. V našem Marijinem gradu pd. Vrbovec je dne 14. tm. škof Jeglič blagoslovil po njem postavljeno cerkvikco. Slavnosti so se udeležili vsi duhovniki gornjegrajske dekanije, kar morda ne bode ugajalo mariborskemu škofu Napotniku, od civilistov bivši politični komisar Lipovšek in sedanji dr. Šiška, ki je preložil že razpisani uradni dan v Gornjemgradu na popoldan istega dne. Radovedni smo, kaj bi se zgodilo kakemu sodniškemu uradniku, ako bi radi pojedine preložil razpisani uradni dan. Kje pa dobe poklicane stranke takrat brezplačno kosilo?

Gornjigrad. Kmečka Zveza je pri nas priredila v nedeljo, 12. tm. političen shod, katerega se je udeležilo okoli 40 oseb. Te so morali šele pred shodom nagovarjati, naj grejo na shod, tudi vabljene od hiše do hiše pri gorjancih ni nič zaleglo. Glavna go-

Iz zakona o volitvah narodnih poslancev

za ustavotvorno skupščino kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Člen 1.

ugotavlja, da s proglasitvijo ustave preneha ustavotvorno delo in se začne postavodajno delo ustavotvorne skupščine, ki pa ne sme trajati dalje nego dve leti.

Člen 3.

pravi, da v času od petnajstega dne pred volitvami pa do tretjega dne po volitvah ne sme nobeno oblastvo skupno pozivati volilcev posameznih občin na skupno delo ali raboto ali v vojaške svrhe in na vaje, razen ob nenadejani nevarnosti; tudi ne sme pozivati volilcev, razun ob neodložni potrebi ali izsledovanju zločinov in pregreškov kakršnekoli vrste in prestopkov tatvine in goljufige. Ako so bili volilci prej kamorkoli poklicani ali zbrani, se morajo razpustiti najpozneje šestnajst dni pred volitvami.

Člen 4.

določa volilna okrožja, za Slovenijo 3; eno, obstoječe iz območij okrožnih sodišč v Mariboru in Celju s Prekmurjem in z onim delom Koroškega, ki sedaj pripada okr. glavarstvom v Velikovcu in Slov. Gradu; eno, obstoječe iz cele Kranjske, Goriške in ostalega dela Koroške; eno, obstoječe iz mesta Ljubljane. Ako so ob razpisu volitev nekatera volilna okrožja popolnoma ali deloma začasno pod tujo oblastjo in se volitve ne morejo izvršiti, se odrede, ko prestane ta zapreka, naknadne volitve za te kraje po posebnem postopanju in odločbi ustavotvorne skupščine.

Vsi volilci enega volilnega okrožja ali mesta, ki voli posebe, sestavljajo eno volilno telo ter volijo zase poslance za ustavotvorno skupščino. Vsa mesta, ki po tem zakonu ne volijo poslancev posebe, spadajo v volilno okrožje, v katerega področju so.

Vsako volilno okrožje voli toliko poslancev, kolikor jih pripade nanje po številu prebivalcev, ugotovljenem pri ljudskem štetju leta 1920.

Na vsakih 30.000 prebivalcev se voli po en poslanec. Ako je preostanek večji nego 17.000 prebivalcev, se voli še en poslanec.

V to število poslancev, ki jih voli okrožje, se štejejo tudi oni poslanci, za katere člen 14. tega zakona predpisuje posebne pogoje.

Člen 6.

Mesto Beograd voli šest poslancev, mesto Zagreb pet in mesto Ljubljana s Spodnjo Šiško štiri poslance.

Člen 7.

Koliko mora to ali ono volilno okrožje voliti poslancev, to odredi državni odbor po celokupnem številu prebivalstva v vsakem okrožju na podstavi uradne statistike (člena 5. in 6.).

Nadaljne določbe tega člena govore o sestavi in o poslovanju tega državnega odbora ter o tem, da mu morajo državna in občinska oblastva dajati na razpolago podatke in pojasnila.

Člen 8.

Ta odbor mora najpozneje v 15 dneh od dne ko se sestane, določiti in objaviti v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca«, koliko mora katero volilno okrožje izvoliti poslancev, koliko bodi v kateri občini volilšč. oziroma koliko občin se mora združiti v eno volišče (člen 50.). Najpozneje v 35 dneh od dne, ko se razpišejo volitve, mora državni odbor določiti osebe, ki bodo predsedniki volilnih odborov in člani glavnih volilnih odborov.

Kdo ima pravico voliti.

Člen 9.

Pravico voliti poslance za ustavotvorno skupščino ima vsak moški, ki je

do tedaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, dovršil 21. leto in ki je bil v tem času državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V zmislu tega zakona se smatrajo za državljane kraljevine vsi, ki so bili državljani Srbije in Črne gore do dne 1. decembra 1918., in vsi oni, ki so imeli do dne 1. decembra 1918. državljanstvo v Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji, pripadništvo v Bosni in Hercegovini ali domovinsko pravico (pristojnost) v občinah ali v delu občin drugih jugoslovanskih dežel, ki so prišle pod oblast kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Končno se smatrajo v zmislu tega zakona za državljane vsi oni Slovanci po plemenu in jeziku, ki so se do tedaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, stalno naselili v katerikoli občini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Oni prebivalci kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev izvan Srbije in Črne gore, ki imajo po mir. pogodbi z Nemčijo, Avstrijo in Madžarsko pravico opcije za svoje nacionalne države, kakor tudi oni, ki so se izselili iz Južne Srbije pred mesecem novembrom 1915. ter so bili dotlej turški podaniki, nimajo v zmislu tega zakona volilne pravice.

Člen 10.

Aktivni in neaktivni časniki in vojniki pod zastavo ne smejo glasovati. Ta izjema ne velja za rezervna častnike in civilne uradnike vojaške stroke.

Člen 11.

govori najprej o onih, ki nimajo v Srbiji in Črni gori volilne pravice, ter nadaljuje:

V drugih pokrajinah kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev nimajo volilne pravice:

1.) oni, ki so obsojeni zaradi hudoodelstva, v kolikor ne gre za politično hudoodelstvo, storjeno do ustanovitve kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, dokler trajajo pravne posledice, združene z obsodbo;

2.) oni, ki so obsojeni zaradi pregreška ali prestopka, storjenega iz koristiljubja (tatvina, poneverba, goljufiga, oduščitvo) ali sicer nečastnih dejanj (beračenje, vlačugarstvo, zvodništvo), dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarni kazni.

V nobenem delu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev nimajo volilne pravice:

1.) oni, ki prestopajo sodne kazni, in oni, ki so v prisilnih delavnicah;

2.) oni, ki so v konkurzu;

3.) oni, ki so pod skrbstvom (očetovsko oblastjo, varuštvo, kuratelo);

4.) oni, ki so brez vladne dovolitve stopili v službo tuje države;

5.) oni, ki so sodno obsojeni, ker kot pristaši nepriznanih ver niso izpolnjevali svojih državljanskih in vojaških dolžnosti.

Kdo sme biti poslanec.

Člen 12.

Kdor nima volilne pravice, tudi ne sme biti izvoljen za poslanca.

Člen 13.

Za poslanca v ustavotvorno skupščino sme biti izvoljen samo oni, ki razen pogojev za volilno pravico izpolnjuje še te pogoje:

1.) da uživa vse državljske in politične pravice;

2.) da živi stalno v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, razen onih, ki se stalno bavijo v tujini v državnih poslih;

3.) da je dovršil 25. leto in da je več čitanju in pisanju;

4.) ako je sprejet v državljanstvo, da je najmanj deset let od dne, ko je bil

sprejet, stalno nastanjen v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Člen 14.

Na vsaki kandidatni listi volilnega okrožja mora biti zapisan za kandidata vsaj en tak kandidat, ki ima poleg drugih pogojev ta posebni pogoj, da je dovršil fakulteto doma ali v inozemstvu ali višjo strokovno šolo, ki je istovrstna s fakulteto.

Volilna okrožja, ki volijo več nego štiri poslance s splošnimi pogoji, morajo imeti na kandidatnih listah toliko kandidatov s temi posebnimi pogoji, kolikor je število štiri v številu poslancev s splošnimi pogoji, ki jih volijo ta okrožja, zapopadeno.

Vsak kandidat s posebnimi pogoji mora imeti tudi svojega kvalificiranega namestnika.

Člen 15.

Uradniki in vsi oni, ki so sicer v državni službi, kakor tudi predsedniki (načelniki, knezi, predstojniki) občin izgube svoje službeno mesto, ako bi bili izvoljeni za narodne poslance ter bi sprejeli mandat. Predsedn. občin se smatrajo, da so na dopustu od dne, ko jih pristojni volilni odbor proglasi za izvoljene, dokler ustavotvorna skupščina ne potrdi njih izvolitve. Izjemoma pridrže svoja uradniška mesta obenem s poslanskim mandatom ti-le uradniki:

1.) ministri v službi in na razpolagi;

2.) profesorji pravne fakultete.

Člen 16.

Uradniki, navedeni v točkah prejšnjega člena, ki so izvoljeni za narodne poslance, ne smejo biti, dokler traja njih poslanski mandat, upokojeni niti premeščeni v drugi kraj ali drugo službo brez svoje privolitve niti odsvoljeni brez obsodbe rednih ali disciplinarnih sodišč; ako pa bi tak uradnik po svoji privolitvi in v času, dokler traja njegov poslanski mandat, napredoval, neha biti poslanec.

Mandat izgube poslanci, ki opravljajo, dokler traja njih mandat, z državo podjetniške in nabavne posle ali so koncesionarij, pooblaščen po državi, ali direktorji in njih pomočniki, upravniki (člani upravnega in nadzornega odbora) pooblaščenih trgovskih, industrijskih ali bančnih podjetij ali vobče kakršnegakoli podjetja, ki dela z državo. Istotako izgube mandat poslanci, ki v odvetniški lastnosti izvršujejo posle, katerih rešitev je závisna od vlade in posameznih ministrov, nadalje oni narodni poslanci, ki so v honorirani misiji dalje nego šest mesecev.

Kadar stopi katerikoli zgoraj navedenih primerov ali kadar gre vobče za izgube ali popolnitev poslanskega mesta, mora verifikacijski odbor najkasneje v enem mesecu izza prijavljenega primera skupščini poročati o tem. Če ne, priobči predsedništvo skupščine v prvi redni seji, da je poslansko mesto izpraznjeno, o čemer sklepa skupščina v isti seji.

Člen 17.

Politični uradniki se ne smejo kandidirati za poslance. Ban, oziroma predsedniki pokrajinskih viad, se ne smatrajo za politične uradnike v zmislu tega določila. Predsedniki, oziroma predstojniki in sodniki državnih sodišč, se ne smejo kandidirati v okrožju ali v mestu svoje službe. Bivši politični uradniki se ne smejo kandidirati v okrožju ali v mestu, kjer so služili v tej lastnosti, ako njih politična služba v tem kraju ni nehala vsaj mesec dni pred ukazom o volitvah narodnih poslancev. Služba se mora smatrati za prestopo z dnem, ko izroče službene posle predstojniku dotičnega urada.

Člen 18.

Narodni poslanci, ki v času, dokler traja njih poslanski mandat, sprejmejo državno službo, že s tem prenehajo biti poslanci. To določilo se ne tiče ministrov, ki ostanejo tudi brez nove izvolitve narodni poslanci.

Volilni imeniki.

(Volilne liste.)

Člen 19.

Glasovanje na zboru za volitev narodnih poslancev je tajno ter se vrši s kroglicami po občinah, in sicer po abecednih volilnih imenikih, ki so pri občinskih uradih.

Člen 20.

(Sestava.)

V 18 dneh*) po ukazu o volitvah morajo občinski uradi napraviti abecedni volilni imenik za svojo občino, in sicer za vsako volišče posebe.

V ta imenik se vpišejo vsi, ki morajo po členu 9. tega zakona biti vpisani, ako so vsaj šest mesecev stalno nastanjeni v dotični občini. Paziti je, da se ne vpiše nihče, ki po členu 11. tega zakona nima volilne pravice. V ta imenik se morajo vpisati tudi vojniki, ki doslužijo do volitvenega dne. Na koncu imenika se mora besedami zapisati število vpisanih volilcev in število listov tega imenika. Potem se mora napisati opravilna številka in datum; občinski urad in tajnik pa morata podpisati imenik ter nanj pritisniti občinski pečat.

Člen 21.

(Vposlanje imenika sodišču.)

19. dan**) od dne ukaza o volitvah pošlje občinski urad tako sestavljeni abecedni volilni imenik v dveh izvornih izvodih v potrditev pristojnemu prvostopnemu sodišču.

Ko prvostopno sodišče sprejme abecedni volilni imenik, se mora prepričati, ali je sestavljen v zakoniti obliki. Nato ga mora potrditi najpozneje v petih dneh od prejema ter en izvod takoj poslati občinskemu uradu onega mesta, kjer je sedež prvostopnega sodišča, neposredno, drugim občinam pa po pristojnih okrajnih glavarstvih; en izvod obdrži za svoj arhiv.

Poleg pečata in datuma podpišeta potrdilo predsednik in tajnik (eden izmed svetnikov) prvostopnega sodišča ali pa njiju namestnika. Obrazec abecednega volilnega imenika predpiše minister za notranje zadeve.

Člen 22.

Ako občinski urad ne predloži v zgoraj navedenem roku abecednih volilnih imenikov pristojnemu prvostopnemu sodišču, ga mora le-to pozvati, naj to stori naknadno v petih dneh. Istočasno pa ukrene uradoma, česar je treba po zakonu, da se taki funkcionarji kaznujejo.

Člen 23.

(Razgrnenje imenikov. Reklamacije.)

Tako potrjeni abecedni volilni imenik mora biti razgrnjen v občinskem uradu in pri prvostopnem sodišču celih osem dni, pri prvostopnem sodišču od dne, ko je bil potrjen, v občinskem uradu pa od dne, ko je bil sprejet.

Vsakdo ima pravico v gorenjem roku, da abecedni volilni imenik pregleda, prepíše, razglaši in natisne ter da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti.

*) Torej sedaj do 25. sept., kakor smo že poročali Op. ur.

**) Torej 26. sept.!

(Dalje prih.)

vornika dr. Ogrizek iz Celja in Kemperle iz Nazarij sta vse liberalce in samostojne kinete pohrustala s kožo in lasmi vred, saj taka sodrga ni nič drugega vredna, ker hoče iz šole križ ven vreči in želi razporoko, zato proč z njimi. Popoldne se je vršil poučni tečaj. O čem so sklepali po navodilih slavnega Žebota, ni nič znano. Druga nesreča se ni pripetila.

Šmartno v Zadrebški dolini. V nedeljo, 12. tm. je urednik »Slov. Gospodaria« Krajin hotel pri nas imeti shod Kmečke Zveze kar po maši na prostem. Naši zavedni ljudje so mu žvižgali in mu vrgli nekaj jabolč v glavo. Shod se je žalostno končal.

Petrovce. Tukajšnja delavna podružnica CMD je v nedeljo 12. t. m. priredila gledališko predstavo »Revček Andrejček«. Moramo reči, da nas je predstava zelo zadovoljila, posebej še, ker so igrali zvečine naši kmečki fantje in dekleta. Dobro bi bilo, ob takih prireditvah ljudstvo pred predstavo o vsebini igre poučiti, da občinstvo ne bo več s svojim smehom ob najresnejših prizorih kvarilo utisa. Igra so pov. dignili izvrstno nastudirani, ubrani zbori. Goršekov gotoveljski tamburaški zbor je prijetno izpolnil odmora med dejanji. Dvorana je bila nabito polna in upamo, da je imela podružnica lep gmotni uspeh.

DNEVNE NOVICE.

Novi zimski čas bo uveden pri nas še le v noči od 30. sept. na 1. okt.

Popis invalidov. Poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani obvešča vse občinske urade, da iz tehničnih vzrokov ni bilo mogoče še razposlati tiskovin k naredbi opr. štev. III 8987/I z dne 6. septembra 1920, glede popisa vseh invalidov in družin padlih vojakov, ki je bila objavljena te dni v časopisih. Tiskovine se bodo pričele razpošiljati šele v drugi polovici prihodnjega tedna.

Hotelski urad je ustanovila deželna vlada v Ljubljani. Tujci bodo dobili odslej sobe v hotelih le proti

nakaznici, ki jo izda hotelski urad. Tako bo omogočena boljša kontrola tujcev.

Samostojna evangeljska cerkev se ustanovi v Jugoslaviji; razdeljena bo v večjo nemško in manjšo slovansko polovico.

Jugoslovenskih izseljencev v Ameriki je po najnovejših podatkih približno 700.000, od teh krog 200.000 Slovencev.

Za nakup tobaka v Bolgarski, Grški in Albaniji je dobila monopolna uprava Jugoslavije od vlade 60 milj. dinarjev kredita.

Madžarske železnice so dobili Francozi pod svojo kontrolo. Te dni je

qil podpisan tozadevni francosko-madžarski gospodarski sporazum.

Izpred celjske porote.

Celje 18. sept.

Ivan Drame obsojen v smrt na vislicah.

Sinoči ob 8. uri je bila končana porotna razprava proti morilcu svojega očeta Ivanu Drame (glej poročilo v zadnji številki!). Na podlagi dokazilnega postopanja so porotniki prišli do prepričanja, da je Ivan Drame kriv za vrtnega umora in so tozadevno vprašanje potrdili z 10 proti 2 glasoma. Pvrtni sodni dvor ga je na podlagi tega krivdoreka obsodil v smrt na vislicah.

18-letni Franc Velkavrh iz Zakota (okraj Brežice) in 29-letni Josip Geržina iz Podsrede, hlapca pri trgovcu Bučarju in posestniku Levaku v Brežicah, sta kradla iz skladišča trgovca Bučarja kavo, sol, sladkor, usnje, moko, slanino itd., vsega skupaj v vrednosti nad 10.000 K. Porotniki so krivdo obeh soglasno potrdili. Dabila sta vsak po 2½ leta težke ječe.

24-letni Franc Zelič iz Kalobja, bivši rudar v Trbovljah, je smatral, da mu bo tatvina več nesla nego pošteno delo in je l. 1818 in 1819 izvršil več tatvin okoli Rim. Toplic in Zidanega mostu. Kradel je obleko, bencin, vino, krompir, perilo itd. pri Rud. Uhlichu v Rim. Toplicah, pri pos. Francu Pečarju v Šmarjeti in Vel. Širju, pri Marjeti Friš v Šmarjeti. Vrednost ukradenih reči se čeni čez 20.000 K. Imel je več tatvinskih tovarišev. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe.

Celje, 20. sept.

22-letni Rudolf Horjak, pos. sin, doma iz Lokavca (občine Loka pri Zid. mostu) je kradel kakor sraka. Danes stoji pred poroto, obtožen nič manj nego 22 tatvin v sevniškem, brežiškem

in laškem okraju. Obtoženec prizna z malimi izjemami vse. Obsojen je bil na 2 leti ječe.

Zadnja poročila.

Prekinjena pogajanja za trgovinske pogodbe.

Beograd, 18. sept. Vsa pogajanja glede trgovinskih pogodb, ki so se že pričela, so prekinjena vsled dovoljenja svobodnega izvoza glavnih predmetov iz naše države.

Odtegnene dnevnicke malomarnim poslancem.

Beograd, 18. sept. Predsednik Nar. predstavništva dr. Vukčević je z ozirom na poročilo tajništva odredil, da se 122 poslancem odtegne po 11 dnevnic do prihodnje seje, ki bo 28. tm.

Spremembe finančnega zakona.

Beograd, 18. sept. Finančni odbor, ki ima vsak dan sejo, bo prihodnji teden sestavil proračun in finančni zakon za l. 1920/21. Današnji seji je prisostvoval tudi finančni minister Stojanović. V seji min. sveta je finančni minister dosegel, da bodo sprejete spremembe, katere predlaga finančni odbor.

Millerand predsednik francoske republike, Briand novi min. predsednik.

Pariz, 19. sept. Ako se Millerand odloči, da ustreže želji obeh zbornic in sprejme kandidaturu za predsednika, je zelo verjetno, da bo sestava novega ministrstva poverjena Briandu. Finančno ministrstvo bi prevzel Poincaré, zunanje zadeve pa Viviani.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

H M E L J.

Zatec 15. sept. 1920. Boljše povpraševanje po zateškem hmelju, čvrsto 2800—3000 č. K za 50 kg.

Nürnberg: 500 bal prodanih, čvrsto 2000—2800 mark za 50 kg.

Zatec 16. sept. 1920. Zelo živahno nakupovanje na kmetih, ugodni prevrat, višje cene 2900—3100 č. K za 50 kg.

Nürnberg: 400 bal razpečanih, malo mirneje, nespremenjene cene 2200—2800 mark za 50 kg.

Zaveza hmelj. društev.

Sadje in krompir na Koroškem. Od nekdanje je nudila Koroška za Tirolsko kvalitativno najboljšo sadje. Letošnje leto je v Rožu in Podjunji sadje izvanredno dobro uspelo. V Rožu imajo letos posamezni kmetje izbornega zimskega sadja po vagonih na razpolago. Krompirja pa ima Koroška letos po več sto vagonov za izvoz. Pojasnila dajejo občinski uradi in krajevni občinski odbori narodnega sveta. Trgovci, pozor!

Začasna trgovinska pogodba med Češkoslovaško in Jugoslavijo je bila 14. tm. podpisana.

Električno centralo si zgradi mesto Zagreb na Savi pri Brežicah. Izdelujejo se zadevni načrti.

Hmeljska letina v Nemčiji je dala 104—115000 centov po 50 kg (lani le 78.000).

RAZNE VESTI.

Med bliskom in gromom porojeno dete. V Marionu (državi Illinois) v Sev. Ameriki se je primeril nenavaden slučaj. Gospa Eckold in še devet drugih je tekom nevihte vedrilo pod odprto lopo. Nastal je grom in tresk in strela je udarila celo v lopo, ne da bi jo zažgala. Vse, ki so vedrili v lopi, je strela omamila. Ko so vsi ležali v nezavesti, je gospa Eckold porodila — v nezavesti — dečka. Njo in novorojenca so naglo odpeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da bo vse dobro izteklo za mater in malega kajona, ki je prišel pogledat na svet, kaj tako grmi. Tudi čisto američansko!

Listnica uredništva.

Slovenska narodna zveza, Cleveland: Vaše navdušenje nas v srce veseli. Za Vaše delo za spoznanje in razširjenje našega lista med rojaki v Ameriki Vam bodi izrečena topila zahvala. Veselilo bi nas, ko bi nam od časa do časa poslali tudi kakšne prispevke o dogodkih in razmerah med Jugoslavo in Ameriki! Zdravo!

Črna in bela najboljša dalmatinska

VINA

naročujte naravnost pri 1250

dalmatinski zalogi Ivan Matković,

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8

Lepa hiša

eno nadstropna z vrtno in hlevom v Mariboru se proda. Več se izve v »kavarni Europa« v Celju 1249 3—1

Učenec se sprejme **tako** v trgovini z mešaninim blagom pri Franc Schosteritsch, Sv. Vid pri Ptuj. 1248 2—1

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, **Celje** Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. v Celju Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%) štiri od sto 401 156—55

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki. Agentura in komisijsko podjetje.

Iv. Ferlež Celje Narodni dom 447 156—53

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo. Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Učiteljica 1237 2—2

na trgovski šoli išče meblvano sobo. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo »Nove Dobe« pod meblvano sobo.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Prodajalka

za trgovino blaga, katera zna samostojno voditi trgovino se sprejme s 15. oktobrom. Ponudbe na upr. N. D. pod „Zanesljiva moč“. 1247 2-1

oooooooooooooooooooo

Spalna soba

iz tridega lesa, moderno izdelana se po ceni proda pri mizarju Tajnšek, v Celju, Prešernova ulica. 1241 1

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi: **Marija Baumgartner** 287 156-143 **Gospoška ulica 25.** Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Sprejme se 1241 5—2 **prodajalka**

dobra moč, izvežbana v manufakturi in špeceriji, pri tvrdki J Vizovišek. Zatec.

Iščem službe

v kakšnem hotelu ali restavraciji v kuhinjo, kot pomočnica (ekstramadel) v Mariboru ali Ljubljani. — Ponudbe prosim na naslov: Rezi Lešnik p. Vransko.

Učenca

močnega in zdravega s primerno izobrazbo, poštenih starišev, ki bi ga oskrbovali z obleko in hrano, sprejme trgovina mešanega blaga 1234 **Josip Jagodič, Celje.** 3—2

Rud. Zontič Celje, Kocenova ulica 2 (v bližini kolodvora).

Izdelovanje vseh vrst čevljev, od priprostih do naj-finejših po dnevnih cenah. 45—27

Pozor! 100—82 **Pozor!** **vinogradniki in vinočrčji!**

V zalogi se nahaja **železni lak** za sodne obroče po zelo ugodni ceni. Ako si jih želite pobarvati, naročite pri tvrdki

Ivan Ravnikar, Celje.

Mastin.

Enkrat na teden eno pest. Ob pomanjkanju krme ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmlila pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin, dietično sredstvo za živino je dobil najvišje kolajne na razstavih v Londonu, Parizu, Rimu in Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko enkrat poizkusijo in ga ponovno rabijo. 6 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za 1 prašička ali vola. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naročite po pošti, 5 zavojev Mastina K 30/59 poštne prosto na dom. **Mazilo zoper garje** (naftamazilo) uniči pri ljudeh in živini garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpušča je. Ne smrdi, ne maže perila. 1 lonček 12/50 K. Lekarna **Tenkoci** v Ljubljani. Kranjsko, zraven rotovža. 56 24-23

Odvetniška pisarna 1132—3 **dr. Karl Koderman-a**

v Mariboru se je preselila na Aleksandrovo cesto št. 12 (ob vogalu Sodne ulice.)

Prva Jugosl. tovarna za usnje in čevlje dd. na Bregu pri Ptuj

ima naprodaj **gonilne in šivalne jermene**

inozemске provenijence, v večjih množinah in po zmernih cenah.

1233 3-2